

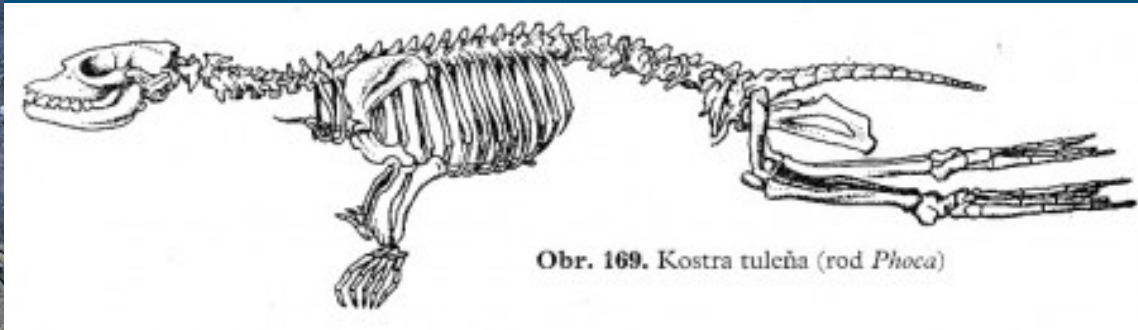
Phocidae
(tuleňovití)

Petra Janáková

Ploutvonožci

- **Klasifikace:** a) *Pinnipedia* (ploutvonožci) - lachtanovití, mrožovití, tuleňovití
b) *Carnivora* (šelmy) - lachtanovití + mrožovití, tuleňovití
- **Anatomie:** torpédovité tělo, ohebná páteř, silný krk, krátká obličejová část, tuk, srst (kromě mrože), velké oči, výborný sluch, uzavíratelné zvukovody a nozdry, dlouhé hmatové vousky, pohlavní dimorfismus

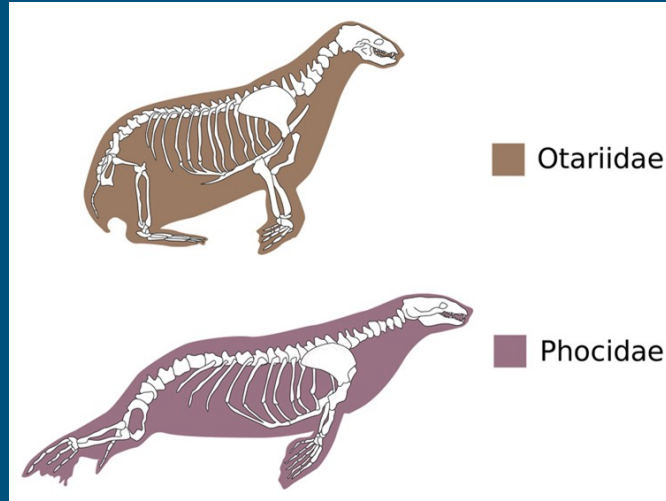
tuleň

X

lachtan

- bez ušních boltců
- zadní ploutve vždy dozadu

- malé ale výrazné ušní boltce
- zadní ploutve mohou být podsunuty pod tělo pro lepší pohyb na souši

Phocidea - taxonomie

4 podčeledi:

- *Cystophora* - čepcol (3 druhy)
- *Lobodontine* - tuleni krabožraví (4)
- *Monachinae* - tuleni šedí (2)
- *Phocinae* - tuleni praví (9)

tuleň krabožravý

- Antarktida
- hojný, rychlý plavec (25km/h)
- neživí se kraby, filtruje kril hřebenovitými zuby
- po rozmnožování zůstává samec se samicí a mládětem
- ponor do 40 m na 5 minut
- **NEJ:** nejvíce se vzdaluje od moře - byl viděn až 100 km daleko od vody a ve výškách až 1 000 m nad mořem

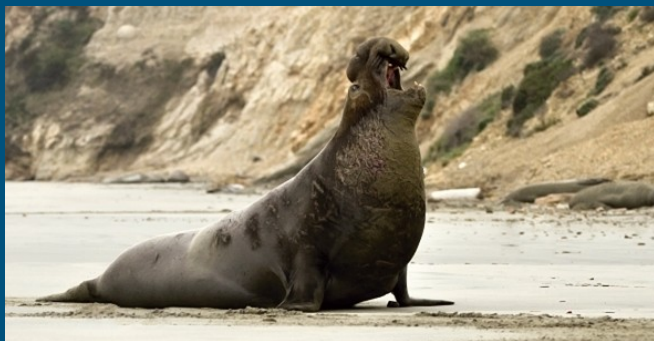
tuleň leopardí

- Antarktida
- samotář
- 2,5 cm dlouhé špičáky - loví tuleně, tučňáky, známy jsou i útoky na lidi
- **ZAJÍMAVOST:** plave pomocí předních ploutví

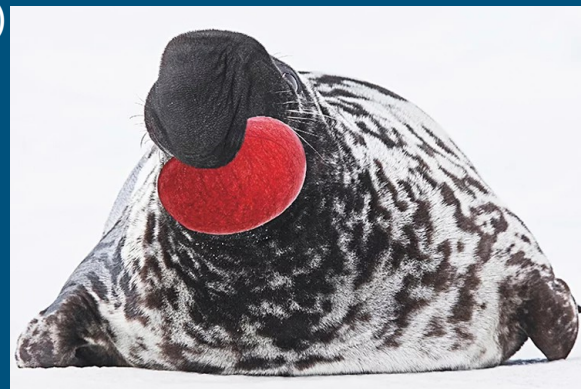
rypouš sloní

- Antarktida, Jižní Amerika
- souboje o teritorium - nadouvání nosu, řev, rány tělem i hlavou
- březost trvá 11 měsíců, mládě je kojeno cca 21 dní, matka ztrácí $\frac{1}{3}$ své hmotnosti
- ponor do 600 m na 20 minut - ryby a olihně
- **NEJ:** nejtěžší - 4 tuny (4x-5x více než samice) + nejhlubší ponor - rekord: 2 000 m

čepcol hřebenatý

- Severní Amerika
- samotář
- mládě dlouhé 1,1 m, váha 30 kg, odstaveno již po 5 dnech
- **ZAJÍMAVOST:** doba rozmnožování zastrašování soků pomocí "červeného balónu" = nafouklá blána z vnitřní části nosu (L nosní dírky)

tuleň bajkalský

- Bajkalské jezero
- jeden z nejmenších tuleňů (1,2 - 1,4 m)
- dožívá se až 55 let
- samice se často páří se stejným samcem po mnoho let
- **ZAJÍMAVOST:** jediný výhradně sladkovodní druh

tuleň pruhovaný

- Tichý oceán
- v období rozmnožování probíhá na krách a ledovcích, léto tráví na otevřeném moři
- **ZAJÍMAVOST:** nejpestřejší druh tuleňě

tuleň Weddellův

- Antarktické vody
- dlouhé horní řezáky pro vykousávání dýchacích otvorů v ledu
- potravou jsou ryby a olihně
- **NEJ:** ponor do 500 m na dobu 1 hodiny

tuleň vousatý

- Severní ledový oceán
- potravu tvoří škeble a hlavonožci
- **ZAJÍMAVOST:** nejvousatější tuleň (hledání potravy)

tuleň středomořský

- Středozemní moře
- málo společenský (páry matka-mládě/malé skupiny bývají od sebe vzdáleny)
- **ZAJÍMAVOST:** jeden z nejohroženějších tuleňů

tuleň karibský

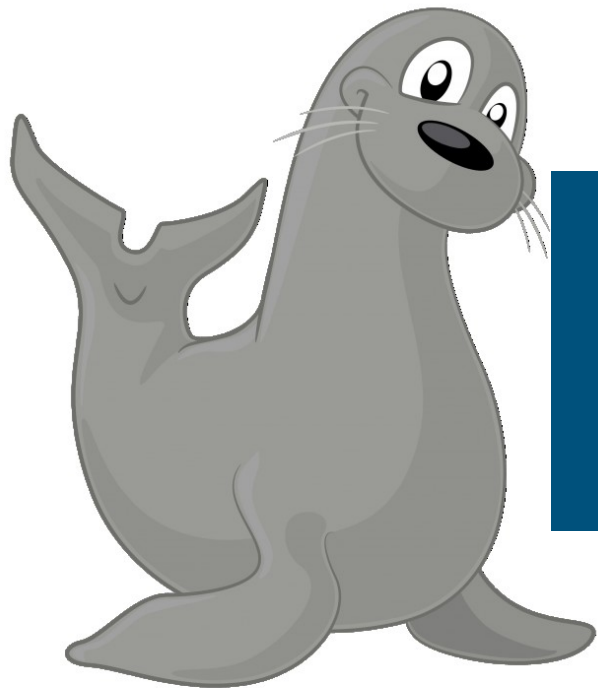
- Karibské moře, Mexický záliv
- †
- oficiálně prohlášen za vyhynulého v roce 2008
- Proč? Vyloven.

Úbytek tuleňů: znečištění moří, odpadky, hluk, ničení oblastí tuleni používaných k rozmnožování, nepřiměřený výlov ryb a jiných mořských živočichů, lov,...

Vědecké pokusy s tuleni - aneb jak najít platýse

- němečtí vědci v Baltském moři
- tuleň obecný
- platýs
- bez očí x normálně x bez očí a hmatových vousků

**Děkuji za Vaši
pozornost!**

ZDROJE

Obrázkové:

<https://edu-mikulas6.webnode.sk/album/podtrieda-zivorode-nadrad-placentovce-rad-plutvonozce/tulen-kostra.jpg/>
<http://zabaci.cz/fauna-a-flora/141-mroz-tulen-lachtan.html>
<https://www.abicko.cz/clanek/precti-si-priroda/21365/selmy-s-ploutvemi-tuleni-citi-jak-ryba-dycha.html>
<https://zoomagazin.cz/tulen-casper-ma-za-sebou-prvni-mesic-v-usti/>
<https://zpravy.tiscali.cz/nenechte-se-zmast-rozkosnym-vyrazem-lachtani-jsou-drze-bestie-238632>
<https://www.sokujiciplaneta.cz/priroda/sub-tulen-leopardi--postrach-tucnaku-si-troufne-i-na-cloveka>
<https://zoomagazin.cz/rypousi-rozpoznaji-rytmus-rci/>
<https://www.prirodovedci.cz/zepete-se-prirodovedcu/1347>
<https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/msnbc-tulen-karibsky-byl-prohlasen-za-vyhynuly-druh>
<https://www.biolib.cz/cz/taxon/id2216/>
<https://www.reflex.cz/clanek/lide-a-zeme-evropa/98000/spicberky-na-odlehle-norske-souostrovi-za-lednimi-medvedy-a-magickou-polarni-zari.html>
https://cs.wikipedia.org/wiki/Tule%C5%88_Weddell%C5%AFv
<https://www.zeehondentexel.nl/en/>

Textové:

<https://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/msnbc-tulen-karibsky-byl-prohlasen-za-vyhynuly-druh>

<https://www.biolib.cz/cz/taxontree/id2192/>

<https://www.abicko.cz/clanek/precti-si-priroda/21365/selmy-s-ploutvemi-tuleni-citi-jak-ryba-dycha.html>

BURNIE, David, ed. *Zvíře: [obrazová encyklopedie živočichů všech kontinentů]*. Praha: Knižní klub, 2002. ISBN 80-242-0862-8.